FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT PHILIPPE LÉGER

fremsat den 9. oktober 2001 [1]

1. Kan en reven ost, der ikke må sælges i Italien under betegnelsen »parmesan«, fordi den ikke er i overensstemmelse med varespecifikationen for den beskyttede oprindelsesbetegnelse [2] »Parmigiano Reggiano«, fremstilles i Italien med henblik på salg uden for registreringsmedlemsstaten under betegnelsen »parmesan«? I bekræftende fald er spørgsmålet, under hvilke betingelser dette salg kan finde sted uden for Italien. Det er i hovedsagen de af Tribunale di Parma (Italien) forelagte præjudicielle spørgsmål.

2. Med henblik på at besvare den nationale rets spørgsmål skal Domstolen præcisere betingelserne for at anvende den undtagelses- og overgangsordning, der er indført ved artikel 13, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 2081/92 [3].

1 — Originalsprog: fransk.

2 — Herefter »BOB«.

3 — Forordning af 14.7.1992 om beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og levnedsmidler, EFT L 208, s. 1, som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 535/97 af 17.3.1997, EFT L 83, s. 3, herefter »forordningen«.

I — Retsforskrifter

3. Forordningen fastsætter retlige rammer for oprindelsesbetegnelserne og de geografiske betegnelser for visse landbrugsprodukter og levnedsmidler, for hvilke der er en forbindelse mellem produktets eller levnedsmidlets karakter og dets geografiske oprindelse [4]. I denne henseende fastsætter den en registreringsordning på fællesskabsplan for geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser. Den registrering, som opnås efter en i forordningen fastlagt procedure, sikrer en specifik beskyttelse af de produkter, der er omfattet heraf [5]. Imidlertid nævnes en generel undtagelse og en midlertidig undtagelse fra den således indførte beskyttelsesordning i henholdsvis forordningens artikel 3, stk. 1, første afsnit, og artikel 13, stk. 2.

4. Selv om forordningen er baseret på artikel 37 EF, forfølger den ligeledes formål vedrørende beskyttelse af forbrugerne og loyal konkurrence [6].

4 — Jf. navnlig tredje, femte og sjette betragtning.

5 — Jf. forordningens artikel 13, stk. 1.

6 — Jf. navnlig forordningens sjette og syvende betragtning.

5. Ifølge forordningens artikel 2, stk. 1, »[kan] fællesskabsbeskyttelse af oprindelsesbetegnelser [...] for landbrugsprodukter og levnedsmidler opnås i henhold til denne forordning«.

6. Forordningens artikel 2, stk. 2, præciserer:

»I denne forordning forstås ved:

a) »oprindelsesbetegnelse«: navnet på et område, et bestemt sted eller i undtagelsestilfælde et land, der betegner et landbrugsprodukt eller et levnedsmiddel:

— som har oprindelse i dette område, dette bestemte sted eller dette land,

og

— hvis egenskaber eller andre kendetegn hovedsageligt eller fuldstændigt kan tilskrives det geografiske miljø med dets naturbetingede og menneskelige faktorer, og som er fremstillet, forarbejdet og tilvirket i det afgrænsede geografiske område.«

7. I henhold til forordningens artikel 3, stk. 1, første afsnit, kan »betegnelser, der er blevet artsbetegnelser« ikke registreres.

8. Forordningens artikel 3, stk. 1, andet, tredje og fjerde afsnit, definerer, hvad der skal forstås ved »artsbetegnelse«.

9. Registreringsprocedurerne for oprindelsesbetegnelser fastsættes i forordningens artikel 4-7 og artikel 17.

10. Proceduren efter forordningens artikel 4-7 betegnes samlet som »den normale procedure« i modsætning til proceduren i artikel 17, som benævnes »forenklet«, der omfatter registreringen af betegnelser, som allerede var beskyttet ved forordningens ikrafttræden. Den »forenklede« procedure er den, der følges i den foreliggende sag [7].

7 — Jf. punkt 14 i nærværende forslag til afgørelse.

11. Forordningens artikel 17 er affattet således:

»1. Inden seks måneder efter datoen for denne forordnings ikrafttræden underretter medlemsstaterne Kommissionen om, hvilke ved lov beskyttede betegnelser eller, i de medlemsstater, hvor der ikke findes nogen beskyttelsesordning, hvilke hævdvundne betegnelser de ønsker at registrere i henhold til forordningen.

2. Kommissionen registrerer efter fremgangsmåden i artikel 15[8] de i stk. 1 omhandlede betegnelser, som omfattes af artikel 2 og 4. Artikel 7 finder ikke anvendelse[9]. Artsbetegnelser registreres dog ikke.

3. Medlemsstaterne kan bibeholde den nationale beskyttelse af de betegnelser, der er meddelt i henhold til stk. 1, indtil den dato, hvor der træffes afgørelse om registreringen.«

12. Registreringen giver en fælles beskyttelsesordning for beskyttede oprindelsesbetegnelser. Af forordningens artikel 13, stk. 1 og 3, fremgår følgende:

»1. Registrerede betegnelser er beskyttet mod:

a) enhver direkte eller indirekte kommerciel brug af en registreret betegnelse for produkter, der ikke er omfattet af registreringen, for så vidt disse produkter kan sammenlignes med de produkter, der er registreret under denne betegnelse, eller for så vidt anvendelse af betegnelsen indebærer udnyttelse af den beskyttede betegnelses omdømme

b) enhver uretmæssig brug, efterligning eller antydning, selv hvis produktets virkelige oprindelse er angivet, eller hvis den beskyttede betegnelse er anvendt i oversættelse eller ledsaget af udtryk såsom »art«, »type«, »måde«, »som fremstillet i«, »efterligning« eller lignende

c) enhver anden form for falsk eller vildledende angivelse af produkternes herkomst, oprindelse, art og hovedegenskaber på pakningen eller emballagen, i

8 — Denne artikel bestemmer, at Kommissionen bistås af et udvalg bestående af repræsentanter for medlemsstaterne, der deltager aktivt i beslutningsprocessen.

9 — Forordningens artikel 7 bestemmer, at en medlemsstat kan gøre indsigelse mod en ansøgning om registrering. Artiklen fastsætter betingelserne for udøvelse heraf og procedurereglerne herfor. Det er bl.a. fastsat, at en medlemsstat kan gøre indsigelse mod registreringen af en artsbetegnelse, såfremt den præciserer de omstændigheder, som gør det muligt at slutte, at det navn, som er søgt registreret, er en artsbetegnelse.

reklamerne eller i dokumenterne for de pågældende produkter samt anvendelse af emballagen, der kan give et fejlagtigt indtryk af oprindelsen

d) enhver anden form for praksis, som kan vildlede offentligheden med hensyn til produktets virkelige oprindelse.

Når der i en registreret betegnelse indgår navnet på et landbrugsprodukt eller levnedsmiddel, der betragtes som en artsbetegnelse, er anvendelse af denne artsbetegnelse på de tilsvarende landbrugsprodukter eller levnedsmidler ikke i strid med litra a) og b) i første afsnit.

[...]

3. Beskyttede betegnelser kan ikke blive til artsbetegnelser.«

13. I nævnte forordnings artikel 13, stk. 2, tilføjes imidlertid følgende:

»2. Uanset stk. 1, litra a) og b), kan medlemsstaterne dog bibeholde de nationale ordninger om tilladelse til anvendelse af betegnelser, der er registreret i medfør af artikel 17, i en begrænset periode på højst fem år efter datoen for offentliggørelsen af registreringen, dersom:

— produkterne har været lovligt markedsført under disse betegnelser i mindst fem år inden datoen for offentliggørelsen af denne forordning

— virksomhederne lovligt har markedsført de pågældende produkter og herunder vedvarende har anvendt betegnelserne i den periode, der er omhandlet i første led

— produktets virkelige oprindelse er klart og tydeligt angivet på mærkningen.

Denne undtagelse må dog ikke medføre, at produkterne frit markedsføres på en medlemsstats område, hvor disse betegnelser ikke er tilladt.«

14. Den Italienske Republik har ansøgt om registrering af betegnelsen »Parmigiano Reggiano« på grundlag af forordningens artikel 17. Denne betegnelse blev indført af

Kommissionen blandt de beskyttede oprindelsesbetegnelser, der er omfattet af bilaget til forordning (EF) nr. 1107/96 [10].

marked, på andre fremstilles ost forsynet med etiketten »parmesan«, som ikke overholder denne. Imidlertid er salget af sidstnævnte ost udelukkende forbeholdt det udenlandske marked, navnlig det franske. Det er ligeledes blevet præciseret, at virksomheden Castelli har en virksomhed i Frankrig, der udelukkende importerer en i Italien fremstillet ost.

II — De faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne

15. Det fremgår af sagsakterne [11], at virksomheden Nuova Castelli SpA de Reggio Emilia [12], som repræsenteres af Dante Bigi, i lang tid har produceret en reven, tørret, pasteuriseret ost i pulverform, der er forarbejdet ved at blande flere typer ost af forskellig oprindelse, der udelukkende skulle sælges uden for Italien, navnlig i Frankrig. Denne ost blev solgt med en etiket, hvorpå ordet »parmesan« tydeligt fremgik, uden dog at indeholde ost fra BOB-sammenslutningen »Parmigiano Reggiano«.

17. Den 11. november 1999 blev en sending ost fra virksomheden Castelli, hvis emballage var forsynet en etiket med angivelse af ordet »parmesan«, og som skulle eksporteres til andre medlemsstater, beslaglagt hos en forsendelsesvirksomhed i Parma. Beslaglæggelsen blev foretaget på foranledning af Consorzio, der er en sammenslutning af de producenter, som fremstiller ost med betegnelsen »Parmigiano Reggiano«, og som er indtrådt som civil part i straffesagen mod Dante Bigi ved Tribunale di Parma.

16. Under retsmødet præciserede Dante Bigis advokat, at virksomheden Castelli råder over flere produktionsenheder, der udelukkende er beliggende på italiensk område. I nogle af disse fremstilles ost, der overholder varespecifikationen for den BOB »Parmigiano Reggiano«, der er bestemt til afsætning på det italienske

18. Dante Bigi er tiltalt for at have solgt tørret, reven ost i pulverform, fremstillet ved at blande forskellige typer pasteuriseret ost af forskellig oprindelse under anvendelse af betegnelsen »parmesan« på etiketten og markedsført dem i pakninger på hver 40 g, med henblik på salg på det europæiske, især det franske, marked, hvorved han har gjort sig skyldig i svig i forbindelse med handel med og salg af industriprodukter med vildledende betegnelser. Han er desuden tiltalt for at have overtrådt forbuddet mod anvendelse af »anerkendte oprindelsesbetegnelser og typiske betegnelser ved at

10 — Kommissionens forordning af 12.6.1996 om registrering af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser efter proceduren i artikel 17 i forordning nr. 2081/92, EFT L 148, s. 1.

11 — Jf. navnlig indlæg fra Dante Bigi og Consorzio del Formaggio Parmigiano Reggiano (herefter »Consorzio«).

12 — Herefter »virksomheden Castelli«.

ændre disse helt eller delvis under tilføjelse af angivelser, også indirekte, af berigtigende karakter såsom type, anvendelse, smag eller lignende« [13]. Disse forhold er omfattet og sanktioneret af artikel 515 og 517 i den italienske straffelov samt af artikel 9 og 10 i lov nr. 125 af 10. april 1954 [14].

19. For at undgå straf påberåber Dante Bigi sig bestemmelserne i forordningens artikel 13, stk. 2. Ifølge Dante Bigi er denne artikel til hinder for, at Den Italienske Republik forbyder producenter i Italien at fremstille ost under betegnelsen »parmesan«, der ikke er i overensstemmelse med BOB'en »Parmigiano Reggiano«, når denne ost er bestemt til eksport, med henblik på markedsføring i andre medlemsstater.

20. Da den nationale ret er i tvivl om den fortolkning, der skal gives af bestemmelserne i denne artikel, og for at kunne afgøre den tvist, den er forelagt, anmoder den følgelig Domstolen om at besvare de syv følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal artikel 13, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 2091/92 [som ændret ved artikel 1 i forordning (EF) nr. 535/979] fortolkes således, at det ikke er nødvendigt for at tillade anvendelsen på en medlemsstats område af betegnelser, som kan forveksles med dem, der er registreret i henhold til artikel 17 i forordning (EØF) nr. 2081/92, at den pågældende medlemsstat officielt træffer bestemmelse herom ved lov eller administrativ foranstaltning?

2) Er det som følge heraf tilstrækkeligt til at tillade anvendelsen af de nævnte betegnelser på den pågældende medlemsstats område, at medlemsstaten ikke gør indsigelse herimod?

3) Indebærer manglende indsigelse fra en medlemsstat, på hvis område der anvendes en betegnelse, som kan forveksles med den, der er registreret i henhold til artikel 17 i forordning (EØF) nr. 2081/92, at en virksomhed, som har hjemsted på den medlemsstats område, hvor registreringen har fundet sted, lovligt kan anvende den nævnte betegnelse, såfremt virksomheden kun bruger den forvekslelige betegnelse på produkter, der skal sælges uden for registreringslandet og kun inden for den medlemsstats område, som ikke har gjort indsigelse mod anvendelsen af betegnelsen?

13 — Jf. forelæggelseskendelsen, s. 1.

14 — Legge italiana sulla tutela delle denominazioni di origine e tipiche dei formaggi (den italienske lov om beskyttelse af oprindelsesbetegnelser og ostetyper), GURI nr. 99 af 30.4.1954, herefter den »italienske lov af 1954«.

4) Udløber femårsfristen i artikel 13, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 2081/92 for anvendelse af den pågældende betegnelse på et produkt, for hvilket betegnelsen er registreret den 12. juni 1996 [jf. forordning (EF) nr. 1107/96], den 12. juni 2001?

5) Er en virksomhed, der har hjemsted i en medlemsstat, på hvis begæring en beskyttet oprindelsesbetegnelse (BOB) er blevet registreret i henhold til artikel 17 i forordning nr. 2081/92, og som uden afbrydelse har anvendt en betegnelse, der kan forveksles med den registrerede oprindelsesbetegnelse, i fem år forud for ikrafttrædelsen af forordning nr. 2081/92 (som skete den 24.7.1993), som følge heraf berettiget til at anvende denne betegnelse til at kendetegne produkter, der udelukkende er bestemt til salg uden for registreringslandet og kun i en medlemsstat, som ikke har gjort indsigelse mod anvendelsen af denne betegnelse på sit område?

6) Hvis spørgsmål 5 besvares bekræftende, kan en virksomhed med hjemsted i den medlemsstat, hvor den beskyttede oprindelsesbetegnelse er registreret, da lovligt kendetegne sine produkter ved at anvende den betegnelse, der kan forveksles med den registrerede betegnelse, indtil udløbet af det femte år efter datoen for registreringen af den beskyttede betegnelse (som skete den 12.6.1996), dvs. indtil den 12. juni 2001?

7) Må der antages at gælde et forbud efter den i spørgsmål 6 angivne dato (den 12.6.2001) mod at anvende enhver betegnelse, der kan forveksles med den, der er registreret i alle medlemsstaterne, for enhver erhvervsdrivende, som ikke udtrykkeligt er berettiget til at anvende den registrerede betegnelse i henhold til forordning nr. 2081/92?«

III — Formaliteten med hensyn til de præjudicielle spørgsmål

A — *Den tyske regerings formalitetsindsigelse*

21. Den tyske regering finder, at genstanden for tvisten i hovedsagen ikke afhænger af den besvarelse, der skal gives af disse spørgsmål, eftersom betegnelsen »parmesan« er en »artsbetegnelse«, der ikke er omfattet af anvendelsesområdet for den beskyttelse, som er indført ved forordningens artikel 13. Følgelig anmoder den Domstolen om at fastslå, at forelæggelsen

fra den nationale ret ikke kan antages til realitetsbehandling henset til dens manglende relevans samt dens generelle og hypotetiske karakter [15].

22. Domstolen har stedse fastslået, at »inden for rammerne af det samarbejde, der i henhold til traktatens artikel [234 EF] er indført mellem Domstolen og de nationale retter, [tilkommer] det udelukkende den nationale ret, for hvem en tvist er indbragt, og som har ansvaret for den retsafgørelse, som skal træffes, på grundlag af omstændighederne i den konkrete sag at vurdere, såvel om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for, at den kan afsige dom, som relevansen af de spørgsmål, den forelægger Domstolen. Når de af den nationale ret stillede spørgsmål vedrører fortolkningen af en bestemmelse i fællesskabsretten, er Domstolen derfor principielt forpligtet til at træffe afgørelse herom« [16].

23. »Domstolen har dog udtalt, at den i særlige tilfælde med henblik på at efterprøve sin egen kompetence er beføjet til at undersøge de omstændigheder, hvorunder den nationale domstol har forelagt sagen [...] Domstolen kan kun afslå at træffe afgørelse vedrørende et præjudicielt spørgsmål fra en national retsinstans, når det klart fremgår, at den ønskede fortolkning af fællesskabsretten savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, når problemet er af hypotetisk karakter, eller når Domstolen ikke råder over de faktiske og retlige oplysninger, som er nødvendige for, at den kan foretage en saglig korrekt besvarelse af de stillede spørgsmål [...]« [17].

24. Spørgsmålene fra den nationale ret vedrører fortolkningen af fællesskabsretten. Sidstnævnte anmoder nemlig Domstolen om at præcisere anvendelsesområdet for forordningens artikel 13, stk. 2. Herefter er Domstolen i princippet forpligtet til at besvare disse.

25. Desuden er det slet ikke åbenbart, at tvisten er hypotetisk, eller at Domstolen ikke råder over tilstrækkelige faktiske og retlige oplysninger til at kunne give en nyttig besvarelse af de forelagte spørgsmål. Tvisten er reel, og dens genstand er præcist beskrevet. Retssagen i hovedsagen vedrører i det væsentlige, om det er lovligt eller ej, med henblik på salg uden for det italienske område, at anvende betegnelsen »parmesan« til fremstilling af et produkt, der ikke har de samme karakteristika som BOB'en »Parmigiano Reggiano«.

26. Det er endvidere »fast retspraksis, at det som led i proceduren for samarbejde mellem de nationale retter og Domstolen, som er indført ved traktatens artikel [234 EF], tilkommer denne at give den forelæg-

15 — Punkt 5-7 i den tyske regerings indlæg.

16 — Jf. bl.a. dom af 13.3.2001, sag C-379/98, PreussenElektra, Sml. I, s. 2099, præmis 38.

17 — Samme dom, præmis 39.

gende ret et hensigtsmæssigt svar, som sætter den i stand til at afgøre den tvist, der verserer for den« [18].

»Ud fra dette synspunkt påhviler det Domstolen at omformulere de spørgsmål, der forelægges den, eller at undersøge, om et spørgsmål vedrørende gyldigheden af en bestemmelse i fællesskabsretten er baseret på en korrekt fortolkning af den pågældende retsakt« [19].

27. Såfremt den tyske regerings indsigelse begrænser sig til at foreholde den nationale ret, at den ikke har anvendt fællesskabsretten korrekt ved ikke at anse betegnelsen »parmesan« for en »artsbetegnelse«, er afvisningspåstanden ikke begrundet. Den nationale ret er nemlig enekompetent til at anvende fællesskabsretten på tvistens omstændigheder [20].

28. Med den nedlagte afvisningspåstand har den tyske regering imidlertid ligeledes til hensigt at gøre opmærksom på den nationale rets urigtige fortolkning af forordningens bestemmelser vedrørende definitionen af begreberne »artsbetegnelse« og »beskyttet oprindelsesbetegnelse« samt tillige de præjudicielle spørgsmåls manglende relevans — der er en konsekvens af denne urigtige fortolkning.

Den tyske regering finder nemlig, at eftersom betegnelsen »parmesan« ikke er blevet registreret, er den ikke omfattet af anvendelsesområdet for den beskyttelse, forordningens artikel 13, stk. 1, giver BOB'en »Parmigiano Reggiano«. Regeringen finder endvidere, at i henhold til bestemmelserne i forordningens artikel 3, stk. 1, kan betegnelsen »parmesan« ikke længere registreres, eftersom den er blevet en artsbetegnelse. Da de forelagte spørgsmål udelukkende vedrører fortolkningen af forordningens bestemmelser vedrørende den beskyttelse, der er forbundet med BOB'er, finder regeringen derfor, at spørgsmålene er baseret på en ukorrekt fortolkning af fællesskabsretten, og at de ikke er relevante for sagens genstand. Følgelig anmoder den Domstolen om at bekræfte den fortolkning, den giver af forordningen, og at fastslå, at spørgsmålene ikke kan antages til realitetsbehandling.

29. Det er ubestridt, at de af den nationale ret forelagte spørgsmål hverken er generelle eller hypotetiske. Følgelig kan den tyske regerings anmodning om afvisning fra realitetsbehandling ikke tages til følge.

30. Det er imidlertid lige så klart, at disse spørgsmål er åbenbart unødvendige for løsningen af tvisten i hovedsagen, såfremt betegnelsen »parmesan« ikke er omfattet af det anvendelsesområde, som forordningens artikel 13, stk. 1, tildeler BOB'en »Parmigiano Reggiano«. Derfor kan spørgsmålet om, hvorvidt de præjudicielle spørgsmål kan antages til realitetsbehandling, ikke afgøres af Domstolen, uden at den først har

18 — Dom af 17.7.1997, sag C-334/95, Krüger, Sml. I, s. 4517, præmis 22.

19 — Samme dom, præmis 23.

20 — Jf. bl.a. dom af 10.7.1980, forenede sager 253/78 og 1/79-3/79, Giry og Guerlain m.fl., Sml. s. 2327.

sikret sig, at den nationale ret har foretaget en korrekt fortolkning af forordningens artikel 13, stk. 1. Det drejer sig således om at fastslå omfanget af den beskyttelse, forordningen giver en sammensat betegnelse såsom BOB'en »Parmigiano Reggiano«.

B — *Formuleringen af det præliminære spørgsmål, der skal besvares*

31. Det eneste fortolkningsspørgsmål, der indledningsvis skal tages stilling til, tager sigte på, om forordningen i et tilfælde som det foreliggende skal fortolkes således, at den omtvistede betegnelse »parmesan« kan være omfattet af anvendelsesområdet for forordningens artikel 13, stk. 1. I bekræftende fald må det i henhold til forordningens artikel 13, stk. 3, konkluderes, at den ikke længere kan blive en artsbetegnelse. De præjudicielle spørgsmål bør følgelig behandles. I det nævnte tilfælde vil Dante Bigis ulovlige adfærd, hvad angår forordningens artikel 13, stk. 1, eventuelt kunne tillades i medfør af de undtagelsesbestemmelser, der er fastsat i forordningens artikel 13, stk. 2.

32. I benægtende fald vil de præjudicielle spørgsmål skulle afvises uden nogen forudgående undersøgelse af, om betegnelsen »parmesan« er en artsbetegnelse eller ej. I modsætning til den tyske regerings påstand og henset til de retlige og faktiske omstændigheder, som den nationale ret har forelagt, er undersøgelsen af, om denne betegnelse er en artsbetegnelse eller ej, åbenbart uden relevans såvel for vurderingen af den nedlagte afvisningspåstand, som for den nationale rets løsning af tvisten i hovedsagen.

33. Såfremt betegnelsen »parmesan« bør anses for at være en artsbetegnelse, vil den ikke længere kunne være genstand for en beskyttelse efter forordningens artikel 13, stk. 1, og vil følgelig kunne anvendes på hele fællesskabsområdet [21]. Tiltalen mod Dante Bigi bør følgelig frafaldes.

34. Hvis betegnelsen »parmesan« ikke bør betragtes som en artsbetegnelse, kan Den Italienske Republik anmode om registrering i henhold til forordningen [22]. Men selv om denne medlemsstat fik registreret denne betegnelse som en BOB, vil tiltalen mod Dante Bigi ikke kunne opretholdes. I medfør af princippet om, at straffelove ikke kan have tilbagevirkende kraft, vil der nemlig ikke kunne rejses sag mod den tiltalte på grundlag af en lov, som endnu ikke var trådt i kraft på tidspunktet for de faktiske omstændigheder, han anklages for.

21 — Uden at det imidlertid skader anvendelsen af bestemmelserne om beskyttelse af varemærker.

22 — Den Italienske Republik har under retsmødet bekræftet, at den ikke har anmodet om registrering af den blotte betegnelse »Parmigiano« eller dens oversættelse »parmesan«.

35. Om denne betegnelse er en artsbetegnelse eller ej, er vel ikke uden interesse for de osteproducenter, der sælger deres ost under påskriften »parmesan«, skønt den ikke overholder varespecifikationen for BOB'en »Parmigiano Reggiano«. I henhold til forordningens artikel 3, stk. 1, andet afsnit, kan en artsbetegnelse, der er blevet fællesbetegnelsen for et landbrugsprodukt eller et levnedsmiddel, ikke beskyttes i henhold til forordningen, og en anvendelse af denne betegnelse i hele Fællesskabet bliver mulig. Den Italienske Republik vil ligeledes kunne have en interesse i dette spørgsmål. I henhold til forordningens artikel 3, stk. 1, første afsnit, kan en artsbetegnelse ikke registreres. Fastslåelsen af, om betegnelsen »parmesan« er en artsbetegnelse eller ej, gør det således muligt for den italienske regering straks at få af vide, om en registreringsansøgning vedrørende denne betegnelse må imødekommes eller afvises.

36. Henset til de faktiske og retlige omstændigheder, som den nationale ret har fremlagt, er disse tidligere nævnte sager imidlertid helt hypotetiske.

37. Endvidere påhviler det ikke Domstolen at bedømme, om en betegnelse er en artsbetegnelse eller ej, men udelukkende at fortolke forordningens bestemmelser og definere de kriterier, der skal anvendes for at denne bedømmelse kan finde sted.

38. I dom af 16. marts 1999, Danmark m.fl. mod Kommissionen [23], fastslog Domstolen netop, at »det i grundforordningens artikel 3, stk. 1, udtrykkeligt er fastsat, at [Kommissionen], for at fastslå, hvorvidt en betegnelse er blevet en artsbetegnelse, skal [tage] hensyn til alle faktorer, herunder nødvendigvis de udtrykkeligt opregnede, dvs. de faktiske forhold i den medlemsstat, hvor navnet har sin oprindelse, og i det traditionelle forbrugsområde, de faktiske forhold i andre medlemsstater samt de relevante nationale retsforskrifter eller EF-retsforskrifter« [24].

39. Vurderingen af, om en betegnelse er en artsbetegnelse eller ej, hører, ifølge forordningen, under Kommissionens beføjelse. Kommissionen udtaler sig i overensstemmelse med den procedure, der specifikt er defineret i forordningen [25], efter at den har indhentet uddybende udtalelser [26] og under hensyntagen til en række elementer, der belyser alle relevante forhold.

40. Eftersom vurderingen af, om en betegnelse er en artsbetegnelse eller ej i henhold til forordningen, henhører under Kommissionens kompetence [27], mener jeg ikke, at det i relation til dette spørgsmål tilkommer

23 — Forenede sager C-289/96, C-293/96 og C-299/96, Sml. I, s. 1541.

24 — Præmis 88.

25 — Forordningens artikel 4-7 og artikel 17.

26 — Navnlig efter at have konsulteret berørte personer, medlemsstater og repræsentanter fra en ad hoc-komité.

27 — Og i mindre omfang Rådets kompetence. I medfør af forordningens artikel 3, stk. 3, skal Rådet på forslag af Kommissionen, inden forordningens ikrafttræden, opstille en liste over navnene på landbrugsprodukter og levnedsmidler, som betragtes som artsbetegnelser.

Domstolen at sætte sig i Kommissionens sted. Ifølge bestemmelserne i artikel 230 EF består Domstolens rolle udelukkende i at foretage en undersøgelse af lovligheden af de beslutninger, som Kommissionen (eller Rådet[28]) har truffet på området.

41. Endvidere er det i den foreliggende sag klart, at Domstolen ikke råder over samtlige de oplysninger, der gør det muligt for den, på hensigtsmæssig vis, at bedømme, om betegnelsen »parmesan« er en artsbetegnelse eller ej. De oplysninger, som et mindretal af medlemsstaterne, i besvarelse af det inden retsmødet stillede skriftlige spørgsmål, har forelagt Domstolen vedrørende dette punkt er, i denne henseende, åbenbart utilstrækkelige. Forordningens artikel 3, stk. 1, indeholder de kumulative og bindende kriterier, der skal tages hensyn til ved bedømmelsen af, om en betegnelse er en artsbetegnelse, men i den foreliggende sag har de intervenerende stater givet ufuldstændige oplysninger desangående, og endvidere har et utilstrækkeligt antal medlemsstater interveneret.

42. Det fremgår af ovenstående, at jeg foreslår Domstolen indledningsvis alene at undersøge, om forordningen skal fortolkes således, at i et tilfælde som det foreliggende er den omtvistede betegnelse »parmesan« omfattet af den beskyttelse, som forordningens artikel 13, stk. 1, indrømmer BOB'er.

28 — Ibidem.

C — *Besvarelse af det præliminære spørgsmål*

43. Det er ubestridt, at betegnelsen »Parmigiano Reggiano« er omfattet af den beskyttelse, der i henhold til forordningens artikel 13, stk. 1-3, indrømmes BOB'er.

44. I henhold til bestemmelserne i denne artikel er betegnelsen »Parmigiano Reggiano« ligeledes beskyttet mod enhver kommerciel brug i relation til produkter, der ikke er omfattet af registreringen, for så vidt denne anvendelse indebærer en udnyttelse af omdømmet for osten »Parmigiano Reggiano«. Endvidere forbydes enhver uretmæssig brug, efterligning eller antydning til denne registrerede betegnelse eller oversættelse heraf med henblik på at beskrive et produkt, der ikke er omfattet af registreringen. I overensstemmelse med de samlede bestemmelser i forordningens artikel 13, stk. 1, første afsnit, litra a) og b), forbyder registreringen af oprindelsesbetegnelsen »Parmigiano Reggiano« med andre ord kommerciel brug af denne betegnelse samt dens oversættelse heraf med henblik på at betegne produkter, der ikke overholder varespecifikationen for det produkt, der er omfattet af registreringen.

45. Det første spørgsmål, som defineret ovenfor, består således i at afgøre, om udtrykket »parmesan« må betragtes som en oversættelse af den sammensatte betegnelse »Parmigiano Reggiano«, der er genstand for registreringen.

46. Ifølge den nationale ret må dette spørgsmål nødvendigvis besvares bekræftende, for så vidt som substantivet »parmesan« blot er den direkte oversættelse af betegnelsen »Parmigiano Reggiano«. Den nationale ret konkluderer, at den beskyttelsesordning, som forordningen giver BOB'en »Parmigiano Reggiano«, omfatter betegnelsen »parmesan« [29].

47. Denne vurdering finder tilslutning hos den italienske, græske, portugisiske og franske regering samt Kommissionen og parterne i hovedsagen.

48. Den tyske og østrigske regering bestrider denne vurdering. Ifølge disse kan udtrykket »parmesan« ikke betragtes som oversættelsen af BOB'en »Parmigiano Reggiano«, men udtrykket har derimod en selvstændig betydning og anvendes som almindelig betegnelse for produktet. Ved »parmesan« forstår de tyske og østrigske forbrugere en reven ost eller en ost, der skal rives, og som anvendes i visse madretter. »Parmesan« indikerer ikke navnet på en ost fra regionen Parma, eller mere generelt fra Italien. Ved »Parmigiano Reggiano« forstår de tyske forbrugere derimod en type »parmesan« af særlig kvalitet og af italiensk herkomst, med aromatisk smag fra stærk til skarp, og som kræver en vis modningsproces (på mindst 12 måneder).

29 — Forelæggelseskendelsen, s. 1.

49. Det er ubestridt, at substantivet »parmesan« isoleret set er den direkte oversættelse på flere sprog — bl.a. på tysk, engelsk og fransk — af det italienske ord »Parmigiano«. For størstedelen af de intervenerende regeringer, bortset fra den tyske og østrigske regering, betegner ordet endvidere, i oversat form, den sammensatte oprindelsesbetegnelse »Parmigiano Reggiano«.

50. Også jeg mener, at substantivet »parmesan« er oversættelsen af den sammensatte betegnelse »Parmigiano Reggiano«. Ud over at være den direkte oversættelse af denne registrerede betegnelse mener jeg, at ordet »parmesan« er den nøjagtige oversættelse, idet den udtrykker den historiske, kulturelle, retlige og økonomiske realitet, der knytter sig til den registrerede betegnelse og det produkt, som er omfattet af denne registrering.

51. Baseret på forskellige kilder [30] har den franske regering fremhævet den fuldkomne overensstemmelse mellem ordet »parmesan« og »Parmigiano Reggiano«. Ifølge denne regering viser historiske undersøgelser vedrørende »parmesan« og »Parmigiano Reggiano«, at disse produkter kan forveksles. Ved at opridse ostens historie og ved at henholde sig til den nævnte afhandling af L. Malagoli gør den franske regering således gældende, at ordet »Parmigiano« først og fremmest blot er et adjektiv, der er

30 — Den franske ordbog *Le Petit Robert, l'Encyclopédie de Diderot et d'Alembert*, L. Malagolis afhandling af 1998 på universitetet Paul-Sabatier de Toulouse (Frankrig), med titlen *Pour la connaissance du fromage parmesan (Parmigiano Reggiano)*.

afledt af byen Parma beliggende i Emilia-Romagna. Oprindeligt blev ordet »parmesan« eller »Parmigiano« brugt for at betegne både indbyggerne i denne by og en hvilken som helst vare fremstillet i byen. Men fra det 16. århundrede blev ordet »Parmigiano« i forskellige tekster forbundet med det latinske ord caseus (ost). Efterhånden som ostens omdømme steg, blev det adjektiv, der angav dens herkomst, tilstrækkeligt til entydigt at henvise til osten og blev anvendt alene.

52. Substantivet »Parmigiano« betegner ikke blot tilhørsforholdet til det geografiske område ved byen Parma, men betegner ligeledes det oprindelige område for produktionen af »parmesan«ost. Anvendelsen af ordet »Parmigiano« leder straks den europæiske forbrugers tanker hen på den ost, der fremstilles i dette område af Italien og ikke på indbyggerne i den italienske by [31]. Med andre ord er substantivet »Parmigiano« uadskilleligt fra det særlige levnedsmiddel, som består af den ost, der fremstilles i et bestemt italiensk geografisk område. Derimod henviser udtrykket »Reggiano« [32] ikke til et særligt landbrugsprodukt eller levnedsmiddel. En isoleret og adskilt anvendelse af dette udtryk kan således ikke give anledning til tvivl hos den europæiske forbruger med hensyn til det ved registreringen beskyttede produkt, dvs. osten »Parmigiano«. Tilsvarende gør anvendelsen af det blotte udtryk »Reggiano« det ikke muligt for brugeren uretmæssigt at udnytte det omdømme, der knytter sig til det beskyttede produkt, »Parmigiano«. Med andre ord udgør »Parmigiano« det *afgørende element* i BOB'en »Parmigiano Reggiano«.

53. Den italienske regering og Consorzio har forklaret, hvorfor Den Italienske Republik har ansøgt om registrering af den sammensatte betegnelse »Parmigiano Reggiano« — og ikke blot af betegnelsen »Parmigiano«. Det skyldes den førnævnte historiske og kulturelle baggrund samt de nationaløkonomiske realiteter. Osten med oprindelsesbetegnelsen »Parmigiano« fremstilles ikke udelukkende i Parma by og omegn, men ligeledes i et større geografisk område, nemlig »Reggio nell'Emilia«. Den italienske regering har derfor anmodet om registrering af denne sammensatte betegnelse »Parmigiano Reggiano«, for at gøre det muligt for samtlige parmesanproducenter i det geografiske produktionsområde for denne ost at opnå den retlige beskyttelse, som forordningen indrømmer BOB'er. Ved denne registrering har Den Italienske Republik ønsket at tage de retlige konsekvenser af en nationaløkonomisk og kulturel realitet. Herved har den opnået en retlig beskyttelse af parmesanproducenterne i det pågældende geografiske produktionsområde for osten, der naturligt omfatter Parma by og omegn samt byen Reggio nell'Emilia og omegn. Overensstemmelsen

31 — Den tyske og den østrigske regering anfægter ikke dette, selv om de ikke mener, at substantivet »parmesan«, den direkte oversættelse af dette italienske udtryk, kan få deres forbrugere til at tænke på en særlig italiensk ost (jf. navnlig den østrigske regerings indlæg under titlen »Almindelige bemærkninger«.

32 — Hvilket betyder »fra Reggio nell'Emilia«.

eller ligheden mellem betegnelserne »Parmigiano« eller »parmesan« [33] og »Parmigiano Reggiano« er grunden til, at den italienske regering har anmodet om registrering af denne »sammensatte« betegnelse. Der blev med andre ord ikke søgt om separat registrering af disse to betegnelser, eftersom det ville have betydet, at der blev søgt om beskyttelse af to forskellige produkter, skønt det i den foreliggende sag drejede sig om ét og samme produkt fra et specifikt område i Italien.

54. Oprindelsesbetegnelsen »Parmigiano Reggiano« betegner således parmesanen, en karakteristisk ost, fra et specifikt sted (byen Parma og omegn) og en specifik region (Reggio nell'Emilia). Det drejer sig således om et produkt, i relation til hvilket Kommissionen har anerkendt, at dets kvalitet og egenskaber i det væsentlige eller udelukkende kan tilskrives det geografiske miljø, der omfatter dets naturbetingede og menneskelige faktorer, og hvor fremstillingen, forarbejdningen og tilvirkningen finder sted i det således afgrænsede geografiske område.

55. Det fremgår af ovenstående, at betegnelserne »parmesan« og »Parmigiano Reggiano« er ækvivalente. Det er derfor min opfattelse, at i et tilfælde som det foreliggende skal forordningens artikel 13, stk. 1, første afsnit, litra a) og b), fortolkes således, at den beskyttelse, der er forbundet med den BOB »Parmigiano Reggiano«, omfatter oversættelsen »parmesan«. I henhold til forordningens artikel 13, stk. 3, kan denne betegnelse ikke længere blive en artsbetegnelse. Derfor foreslår jeg Domstolen at forkaste den påstand om afvisning, som den tyske regering har nedlagt.

33 — Den oversatte version af denne betegnelse.

IV — Indholdet af de spørgsmål, der er forelagt af den nationale ret

56. Det fremgår af forelæggelseskendelsens præmisser, at den nationale ret stiller spørgsmålstegn ved, om visse nationale bestemmelser er forenelige med forordningens artikel 13, stk. 2 [34].

57. Den nationale ret præciserer, at den kommercielle brug af betegnelsen »parmesan« i en lang årrække i Italien har været underlagt strenge regler. Den italienske lovgivning forbyder således salg på italiensk område af en ost under navnet »parmesan«, når produktet ikke overholder varespecifikationen for den registrerede BOB. Enhver overtrædelse af denne bestemmelse er belagt med straf i medfør af den italienske lov af 1954 [35].

34 — Jf. forelæggelseskendelsen, s. 2, anden tankestreg, og s. 3 i den franske version med ordene »denne undersøgelse [af fortolkningen af forordningens artikel 13, stk. 2] synes at danne grundlag for en stillingtagen til, om de strafferetlige bestemmelser, der indgår i den italienske retsorden, på trods af forbuddet mod at anvende betegnelsen »parmesan«, skal underkendes [...]«.

35 — Samtlige intervenienter, heriblandt den tyske regering og virksomheden Castelli anerkender, at forordningens artikel 13, stk. 2, andet afsnit, tillader sådanne nationale bestemmelser.

Den italienske lovgivning forbyder endvidere producenter og virksomheder i Italien at fremstille parmesan, der ikke overholder varespecifikationen for den registrerede BOB, selv om det omtvistede produkt er bestemt til salg i medlemsstater, der vil kunne påberåbe sig bestemmelserne i forordningens artikel 13, stk. 2. Den nationale ret stiller spørgsmålstegn ved, om denne særlige bestemmelse i den italienske lov er forenelig med undtagelsesordningen, der er indført ved artikel 13, stk. 2.

58. Det fremgår af forelæggelseskendelsens præmisser og af ordlyden af dele af tredje og femte spørgsmål, at den nationale ret principalt [36] ønsker oplyst, om forordningens artikel 13, stk. 2, skal fortolkes således, at den beføjer en medlemsstat, på hvis anmodning en BOB er registreret, til at forbyde kommerciel brug af denne betegnelse på et produkt, der ikke er omfattet af registreringen, men som er sammenligneligt med det under denne betegnelse registrerede produkt, med den begrundelse, at det er fremstillet i registreringsmedlemsstaten, når det anfægtede produkt skal eksporteres med henblik på salg på en anden medlemsstats område, hvor denne betegnelse under anvendelse af den nævnte artikel 13, stk. 2, vil kunne betragtes som lovlig [37].

59. I tilfælde af et benægtende svar på dette første spørgsmål ønsker den nationale ret med de syv spørgsmål, at Domstolen præciserer de betingelser, der skal være opfyldt, for at undtagelsesordningen kan finde anvendelse.

60. Eftersom en undersøgelse af de øvrige spørgsmål forelagt af den forelæggende ret er betinget af, at det første spørgsmål besvares benægtende, er det hensigtsmæssigt først at undersøge dette.

V — Besvarelsen af de af den national ret forelagte spørgsmål

61. Besvarelsen af det første spørgsmål består i at afgrænse det materielle anvendelsesområde for den undtagelsesordning, der er indført ved forordningens artikel 13, stk. 2.

62. I artikel 13, stk. 2, første afsnit, andet led, bestemmes, at undtagelsesordningen kun finder anvendelse på »virksomheder, [der] lovligt har markedsført de pågældende produkter [...]«.

63. Forordningens artikel 13, stk. 2, har i medfør af tredje betragtning til forordning nr. 535/97 til formål, »idet det er betegnelser, som allerede eksisterer og anvendes i

36 — Jf. forelæggelseskendelsen s. 2, sidste tankestreg.

37 — Dvs. under omstændigheder som de foreliggende (jf. forelæggelseskendelsen, s. 2, sidste tankestreg).

medlemsstaterne, [...] [at] indrømme [...] producenterne en sådan tilpasningsperiode, for at de ikke skal lide skade«.

64. Disse tekster kan fortolkes på to måder.

65. Den første består i at forstå udtrykkene »producenter«, som indeholdt i tredje betragtning til forordning nr. 535/97, og »virksomheder«, som nævnt i forordningens artikel 13, stk. 2, første afsnit, andet led, således, at de kun omfatter erhvervsdrivende i de medlemsstater, der opretholder deres nationale ordning, som gør det muligt at anvende registrerede betegnelser i henhold til forordningens artikel 17, med henblik på at betegne sammenlignelige produkter, der ikke er omfattet af denne registrering. De erhvervsdrivende, som er etableret i registreringsmedlemsstaten, er således udelukket fra at anvende undtagelsesordningen. Denne fortolkning er restriktiv i den forstand, at den begrænser undtagelsesordningens anvendelsesområde til at omfatte visse nøje definerede producenter eller virksomheder. I dette tilfælde kan en virksomhed som Castelli, der er etableret i Italien, registreringsmedlemsstaten for den omtvistede BOB, hindres i, i Italien, at fremstille parmesan, der ikke er i overensstemmelse med den BOB, selv om denne ost er bestemt til eksport.

66. Den anden fortolkning består i, at der ved udtrykkene »virksomheder« eller »producenter« forstås samtlige erhvervsdrivende, hvad enten de er etableret på registreringsmedlemsstatens område eller ej, der under en registreret betegnelse sælger produkter, som ikke er omfattet af registreringen, på betingelse af, at disse produkter skal sælges i en medlemsstat, der opretholder sin nationale ordning, som gør det muligt at anvende registrerede betegnelser i medfør af forordningens artikel 17 som betegnelse for sammenlignelige produkter, der ikke er omfattet af denne registrering. Denne fortolkning betegnes som »vid«. I dette tilfælde kan en virksomhed som Castelli, der er etableret i Italien, registreringsmedlemsstaten for den omtvistede BOB, ikke hindres i, i Italien, at fremstille parmesan, som ikke er i overensstemmelse med den BOB, såfremt denne ost er bestemt til eksport.

67. Jeg mener, at henset til formålet med artikel 13, stk. 2, dens ordlyd, og mere generelt de ved forordningen forfulgte mål samt endelig bestemmelserne i forordningens artikel 3, stk. 1, må den restriktive fortolkning være den korrekte.

68. I henhold til tredje betragtning til forordning nr. 535/97 er formålet med forordningens artikel 13, stk. 2, at der »bør indrømmes producenterne en [...] tilpasningsperiode, for at de ikke skal lide skade«.

69. Udelukkende de erhvervsdrivende — etableret i en medlemsstat, som opretholder sin nationale ordning, der tillader anvendelsen af registrerede betegnelser i medfør af forordningens artikel 17 for at betegne sammenlignelige produkter, der ikke er omfattet af denne registrering — er nødt til at tilpasse deres aktiviteter, navnlig at ændre deres produktionsenheder, for at tilpasse sig fællesskabsbestemmelserne vedrørende beskyttelse af BOB'er. Derimod har erhvervsdrivende etableret i en medlemsstat, som har ansøgt om registrering i medfør af forordningens artikel 17, allerede skullet tilpasse deres aktiviteter til disse retlige krav [38]. Faktisk bestemmes det udtrykkeligt i artikel 17, at kun de medlemsstater, der har indført en beskyttelsesordning til fordel for de betegnelser, som de søger registreret, kan opnå dette på artiklens grundlag. Registreringsmedlemsstatens nationale lovgivning hindrede således fremstilling og salg under en beskyttet betegnelse af produkter, der ikke er omfattet af registreringen. Med andre ord havde denne stats interne retsorden, selv før vedtagelsen af forordningen, specifikke følger for udøvelsen af deres aktiviteter. Derfor er det unødvendigt at »indrømme en tilpasningsperiode« til sådanne økonomiske enheder.

70. Den foreslåede strenge fortolkning af udtrykkene »producenter« og »virksomheder« er derfor i overensstemmelse med det formål, der forfølges med forordningens artikel 13, stk. 2.

71. Denne strenge fortolkning overholder ligeledes forordningens formål, der især består i at sikre beskyttelse af forbrugerne og loyal konkurrence [39], samt ordlyden af forordningens artikel 13, stk. 2, første afsnit, tredje led [40].

72. Det bestemmes i forordningens artikel 13, stk. 2, første afsnit, tredje led, at anvendelsen af registrerede betegnelser med henblik på at sælge produkter, der ikke overholder varespecifikationen for det produkt, der er omfattet af registreringen, undtagelsesvist er underlagt den betingelse, at »produktets virkelige oprindelse er klart og tydeligt angivet på mærkningen«.

73. Det fremgår af disse bestemmelser, at anvendelsen af undtagelsesordningen under alle omstændigheder skal gøre det muligt for forbrugerne at få oplysninger om produktets geografiske oprindelse. Det drejer sig således om at undgå, at sidstnævnte vildledes vedrørende den kvalitet, de med rette kan forvente af et produkt, som sælges under et navn, der angiver en BOB — som således viser navnet på et bestemt sted eller en bestemt region — skønt det ikke er blevet fremstillet, forarbejdet og tilvirket i BOB'ens geografiske område og ikke svarer

38 — Virksomheden Castelli har fremført, at den i Italien råder over produktionsenheder, der opfylder kravene i bestemmelserne i forordningens artikel 13, stk. 1, vedrørende beskyttelse af BOB'en »Parmigiano Reggiano«.

39 — Jf. sjette og syvende betragtning til forordningen.

40 — Et andet af dens formål var at tilnærme de nationale regler om beskyttelse og oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser hinanden (jf. navnlig forordningens syvende betragtning) for at sikre produkternes frie bevægelighed i hele Fællesskabet.

til de specifikke egenskaber hos det produkt, der er omfattet af registreringen.

74. Det vil jeg illustrere med et eksempel. I løbet af denne overgangs- og undtagelsesperiode kan de producenter, der på det britiske område lovligt sælger ost under betegnelsen »parmesan«, fortsætte hermed under forbehold af, at de anfører, at osten hidrører fra Det Forenede Kongerige[41]. Forvekseligheden med den parmesan, der er omfattet af registreringen og fremstillet i Italien, hindres eller vanskeliggøres derfor hvad angår den britiske forbruger.

75. Fastholdtes imidlertid den »vide« fortolkning, ville det ikke være muligt at beskytte forbrugerne korrekt.

76. For endnu en gang at tage udgangspunkt i det ovennævnte eksempel ville en virksomhed som Castelli i henhold til den »vide« fortolkning kunne få tilladelse til i Det Forenede Kongerige under mærket »parmesan« at sælge ost, der ikke overholdt varespecifikationen af en registreret BOB, såfremt kravene i artikel 13, stk. 2, var overholdt[42]. I henhold til første afsnit, tredje led, i denne bestemmelse skal bl.a. »produktets virkelige oprindelse [...] klart og tydeligt [være] angivet på mærkningen«. Da produktet er fremstillet i Parma, har en virksomhed som Castelli overholdt forskrifterne i teksten ved at nævne dette på etiketten.

Samtidig med at forskrifterne i forordningen overholdes, vil en virksomhed som Castellis salg af denne ost følgelig kunne vildlede den normalt oplyste forbruger, hvad angår arten af det produkt, han køber. Denne vildledelse skyldes den omstændighed, at det produkt, der sælges af en virksomhed som Castelli i Det Forenede Kongerige, ligner produktet omfattet af registreringen, men som ikke svarer til den BOB for produktet. Det kan med rimelighed antages, at en parmesan med betegnelsen »fremstillet i Det Forenede Kongerige« og en parmesan med betegnelsen »fremstillet i Parma« må være to forskellige oste, skønt det ikke er tilfældet[43]. Denne præsentation vil således fremme begrundede fejltagelser hos den britiske forbruger angående den type parmesan, der købes[44]. Forbrugerbeskyttelsen, der er et tydeligt fastsat mål i forordningen, ville dermed ikke blive sikret.

77. Anvendelsen af undtagelsesordningen skal ligeledes sikre en loyal konkurrence mellem de forskellige erhvervsdrivende.

41 — Såfremt naturligvis de øvrige betingelser i forordningens artikel 13, stk. 2, er opfyldt.

42 — Dvs. de kumulative krav fastsat i denne tekst.

43 — Ifølge virksomheden Castellis egne udtalelser. Jeg skal senere vende tilbage hertil (jf. fodnote 48).

44 — Denne forveksling forstærkes af den omstændighed, at mærket oftest indeholder billeder, der straks leder tankerne hen på Italien.

78. En »vid« fortolkning af udtrykkene »producenter« og »virksomheder« ville imidlertid heller ikke gøre det muligt at nå dette mål.

79. Lad mig gentage førnævnte eksempel for at illustrere mit standpunkt. På grundlag af en »vid« fortolkning kan en virksomhed som Castelli sælge et produkt på det britiske marked, der ikke er omfattet af registreringen, under den registrerede benævnelse. Men den omstændighed, at denne ost fremstilles i registreringsmedlemsstaten, kan på det britiske marked skabe illoyale konkurrencevilkår til virksomhedens fordel og til skade for de forskellige konkurrenter, såsom producenter af de produkter, der er omfattet af registreringen [45], samt de britiske parmesanproducenter [46].

Såfremt en normalt oplyst forbruger skulle vælge mellem en parmesan fremstillet i Italien [47] og en parmesan fremstillet i Det Forenede Kongerige, hvis pris sandsynligvis ville være identisk, ville han være fristet til at vælge osten fra Italien, der i henhold til mærkningen må formodes at svare til BOB'en. Disse virksomheder ville således på illoyal vis drage fordel af BOB'ens omdømme for at konkurrere mod producenter af et produkt fremstillet i Det Forenede Kongerige, der imidlertid er tilsvarende [48].

Stillet over for et produkt omfattet af registreringen, og et produkt, der ikke er omfattet heraf, men som er sammenligneligt med det registrerede produkt, ville den britiske forbruger ligeledes være fristet til at købe den ost, der ligner BOB'en som følge af dens sandsynligvis lavere pris, end prisen på det produkt, der er omfattet af registreringen. Endnu en gang drager virksomheder som Castelli ubehørigt fordel af BOB'ens omdømme, og som følge af den lavere salgspris, de vil kunne tilbyde, konkurrerer de på illoyal vis med de virksomheder, der fremstiller et produkt i overensstemmelse med varespecifikationen for BOB'er. Endvidere kan den praksis, der benyttes af virksomheder som den omtvistede i hovedsagen, skade omdømmet for den BOB, der er registreret på fællesmarkedet.

80. En streng fortolkning gør det ligeledes muligt for de medlemsstater, der ønsker af få en betegnelse registreret som en BOB, på bedste vis at forsvare deres påstande over for de stater, der gør gældende, at den pågældende betegnelse er blevet en artsbetegnelse.

45 — Osteproducenterne omfattet af BOB'en »Parmigiano Reggiano«, fremstillet i Italien.

46 — Jf. punkt 74 i nærværende forslag til afgørelse.

47 — Virksomheden Castelli har under retsmødet erkendt, at dens formål ikke var at tilsidesætte den italienske lovgivning eller fællesskabsretten vedrørende beskyttelse af oprindelsesbetegnelsen »parmesan«, men at bibeholde markedsandele i andre lande i Fællesskabet, hvor det ikke var forbudt at sælge ost under benævnelsen »parmesan«, der ikke overholdt varespecifikationen for registrerede BOB'er. Virksomhedens mål var primært af økonomisk art og bestod ifølge dens egne udtalelser i at klare sig mod konkurrenter, der solgte ost af *en identisk type* med den, virksomheden fremstiller i Italien, med henblik på salg uden for de nationale grænser under mærkningen »parmesan«.

48 — Såsom parmesanen beregnet til eksport, fremstillet i Italien af virksomheden Castelli.

81. I forordningens artikel 3, stk. 1, nævnes, blandt de kriterier, der skal tages hensyn til for at vurdere, om et navn er blevet en artsbetegnelse, »de faktiske forhold i den medlemsstat, hvor navnet har sin oprindelse [...]« [49].

82. Det fremgår af denne tekst, at den retlige situation, som denne medlemsstat, her Den Italienske Republik, forbeholder en betegnelse som »parmesan«, skal betragtes på samme måde som de øvrige forhold nævnt i artikel 3, stk. 1, med henblik på vurderingen af, om dette navn er blevet en artsbetegnelse [50].

83. I den foreliggende sag forbyder den italienske retsorden, at parmesan, som ikke overholder varespecifikationen for BOB'en »Parmigiano Reggiano«, fremstilles på italiensk område. Herved tilkendegiver Den Italienske Republik klart og utvetydigt den status, der er forbeholdt dette navn i dens interne retsorden. Den tilkendegiver med andre ord, at i Italien er denne betegnelse beskyttet, og at den ikke kan anvendes til at betegne en ost, der ikke overholder varespecifikationen for den registrerede BOB. Herefter kan den ikke blive en artsbetegnelse.

84. Ifølge Domstolens faste retspraksis [51] skal enhver undtagelse fra et princip fortolkes strengt. Da ordningen i forordningens artikel 13, stk. 2, fraviger [52] princippet om beskyttelse af BOB'er indeholdt i dens artikel 13, stk. 1, skal den følgelig fortolkes strengt.

85. Det fremgår af ovenstående, at kun den strenge fortolkning, som jeg foreslår Domstolen af forordningens artikel 13, stk. 2, er i overensstemmelse med ordlyden af denne artikel og med dens formål samt med målene om at beskytte forbrugeren og den loyale konkurrence mellem de erhvervsdrivende, der er omfattet af forordningen. Bestemmelserne i forordningens artikel 13, stk. 2, skal derfor fortolkes således, at de ikke finder anvendelse på en sag som den foreliggende. Da virksomheden Castelli har hjemsted i den medlemsstat, hvor den i hovedsagen omhandlede BOB er registreret, er den med andre ord udelukket fra det materielle anvendelsesområde for forordningens artikel 13, stk. 2.

86. Derfor foreslår jeg Domstolen at besvare dette første spørgsmål således: Forordningens artikel 13, stk. 2, skal fortolkes således, at den tillader en medlemsstat, på hvis anmodning en BOB er blevet registreret, at hindre den kommercielle

49 — Artikel 3, stk. 1, tredje afsnit, første led.

50 — Denne hypotese er et skoleeksempel, eftersom jeg stotter, at betegnelserne »parmesan« og »Parmigiano Reggiano« svarer til hinanden.

51 — Jf. dom af 30.3.1993, sag C-328/91, Thomas m.fl., Sml. I, s. 1247, præmis 8, og af 19.9.2000, sag C-287/98, Linster, Sml. I, s. 6917, præmis 49.

52 — Hvilket fremgår af selve ordlyden af nævnte bestemmelse: »Denne undtagelse [...]«.

brug af denne betegnelse på et produkt, der ikke er omfattet af registreringen, men som er sammenligneligt med det under denne betegnelse registrerede produkt, med den begrundelse, at det er fremstillet på registreringsmedlemsstatens område, selv om det omtvistede produkt er beregnet til udelukkende at blive solgt i en anden medlemsstat, hvor denne betegnelse kan findes lovlig under anvendelse af den nævnte artikel 13, stk. 2.

87. Henset til besvarelsen af dette første spørgsmål, skal de øvrige spørgsmål ikke besvares.

Forslag til afgørelse

88. Under disse omstændigheder og på baggrund af ovenstående foreslår jeg Domstolen at besvare de af Tribunale di Parma forelagte spørgsmål således:

»Artikel 13, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 2081/92 af 14. juli 1992 om beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og levnedsmidler, som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 535/97 af 17. marts 1997, skal fortolkes således, at den tillader en medlemsstat, på hvis anmodning en beskyttet oprindelsesbetegnelse er blevet registreret, at hindre den kommercielle brug af denne betegnelse på et produkt, der ikke er omfattet af registreringen, men som er sammenligneligt med det under denne betegnelse registrerede produkt, med den begrundelse, at det er fremstillet på registreringsmedlemsstatens område, selv om det omtvistede produkt er beregnet til udelukkende at blive solgt i en anden medlemsstat, hvor denne betegnelse kan findes lovlig under anvendelse af den nævnte artikel 13, stk. 2.«